DET KONGELIGE ARBEIDS- OG
ADMINISTRASJONSDEPARTEMENT

ARBEIDSGIVERAVDELINGEN

PERSONAL - MELDING NR. 31/98

Dato
15.12.98

Til Statsforvaltningen og Riksrevisjonen

Gjelder Statens personalhåndbok
pkt. 8.04.01-2
5.01.01-2-5

HOVEDSAMMENSLUTNINGEN AKADEMIKERNE OG DENS MEDLEMS-ORGANISASJONER - FORHANDLINGSRETT M.V.

I Hovedsammenslutningen av tjenestemannsorganisasjoner «Akademikerne»

Medlemsorganisasjoner i Akademikerne, herunder organisasjoner tilsluttet Akademikerne etter dens stiftelse, er følgende:

Den norske Lægeforening
Norske Sivilingeniørers Forening
Norske Siviløkonomers Forening
Den norske tannlegeforening
Norges Juristforbund
Arkitektenes Fagforbund
Den norske veterinærforening
Norsk Psykologforening
Den norske kirkes presteforening
Norsk Forskerforbund
Samfunnsviternes Fagforening
Sosialøkonomenes Fagforening

Akademikerne har 101.804 medlemmer, hvorav 23.562 i statssektoren.

II Forhandlingsrett for Akademikerne fra 1. januar 1999 m.v.

I følge arbeidsrettsdom avsagt 27. mars 1998 har Akademikerne ikke forhandlingsrett som hovedsammenslutning etter tjenestetvistlovens § 3, første ledd, så lenge tilsluttede organisasjoner (med unntak av Den norske Lægeforening) fortsatt er medlemmer av AF etter sistnevnte hovedsammenslutnings vedtekter, frem til 31. desember 1998.

Den 30. oktober 1998 ble det på et møte i AAD «vedrørende de forskjellige konsekvenser av enkelte organisasjoners uttreden av AF» oppnådd enighet mellom AAD, AF og opplistede utmeldte organisasjoner om følgende:

E. Sorensen trykkeri a.s

«Organisasjonene er med virkning fra 1. januar 1999 ikke lenger medlemmer av AF og denne avtale innebærer at organisasjonene og deres medlemmer fra dette tidspunkt blir fri sine tariffrettslige forpliktelser etter tjenestetvistloven § 13 annet ledd»

Videre har AAD og hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag blitt enige om følgende:

«Organisasjonen Akademikerne har gjennom fremlagt dokumentasjon godtgjort at de tilfredsstiller kravet i tjenestetvistlovens § 3 første ledd, og staten legger til grunn at organisasjonen som følge av dette er en forhandlingsberettiget hovedsammenslutning.

Med virkning fra 1. januar 1999 trer hovedsammenslutningen Akademikerne derfor inn som selvstendig part i hovedtariffavtalen i staten med de samme rettigheter og forpliktelser som LO Stat, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - Stat, Akademikernes Fellesorganisasjon og Norsk Lærerlag, dog slik at Akademikerne ikke tiltrer den partssammensatte arbeidsgruppen som skal legge forholdene til rette for kompetanseutviklingsplanen, jf hovedtariffavtalens punkt 5.7.

Hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag er enige i at Akademikerne får beregnet/tildelt OU-midler etter hovedtariffavtalens punkt 5.5 på grunnlag av sitt medlemstall pr. 1. januar 1999.

Akademikerne trer med virkning 2. januar 1999 inn som part i andre gjeldende tariffavtaler mellom staten v/AAD og hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag.

I lokalt inngåtte tariffavtaler trer Akademikernes medlemsorganisasjoner inn med de rettigheter og plikter organisasjonene hadde ved uttredelsen av Akademikernes Fellesorganisasjon.

Akademikerne er innforstått med at tariffavtaler inngått for 1. januar 1999 av Den norske lægeforening som part, gjelder uendret til opphor, med mindre hovedtariffavtalepartene er enige om noe annet.

Ved forhandlinger om inngåelse av tariffavtaler har Akademikerne og deres medlemsorganisasjoner de rettigheter og plikter som fremgår av tjenestetvistloven».

III Enkelte særlige problemstillinger når det gjelder Hovedavtalen i staten og tilpasningsavtaler om medbestemmelse i de enkelte virksomheter

Også avtaler som regulerer arbeidstakernes medbestemmelse regnes som tariffavtaler, jf tjenestetvistlovens § 11. Hovedavtalen i staten anses som en særavtale i forhold til Hovedtariffavtalen. Også tilpasningsavtalene inngått i henhold til bestemmelsene i hovedavtalens Del 1 kap. 2 (avtaler om medbestemmelse tilpasset virksomhetens og de ansattes behov) anses som særavtaler i forhold til tjenestetvistlovens regler.

I forhold til de 2 protokollene av 30. oktober 1998 som det er sitert fra i avsnitt II ovenfor, jf også Hovedavtalens § 7, ser vi nedenfor på enkelte særlige problemstillinger når det gjelder Hovedavtalen og tilpasningsavtalene.

For det første vil inntreden av Akademikerne som hovedsammenslutning i en del tilfeller resultere i endringer når det gjelder hvilke tjenstemannsorganisasjoner/primærorganisasjoner

For det første vil inntreden av Akademikerne som hovedsammenslutning i en del tilfeller resultere i endringer når det gjelder hvilke tjenstemannsorganisasjoner/primærorganisasjoner som får partsrettigheter i gjeldende (eksisterende) tilpasningsavtaler, idet dette spørsmål heretter må vurderes særskilt når det gjelder henholdsvis AF's medlemsorganisasjoner og Akademikernes medlemsorganisasjoner. I denne forbindelse vises bl.a. til at Hovedavtalens § 9 nr. 1 forstås slik at når en organisasjon oppfyller kravet om å organisere minst 10% av de tilsatte, kan de andre primærorganisasjoner innen samme hovedsammenslutning, som hver for seg organiserer mindre enn 10%, ikke slå sammen sine medlemstall og dermed oppnå ytterligere representasjon.

I de tilfellene hvor partene i virksomhetens tilpasningsavtale er blitt enige om andre samarbeidsfora/ordninger, f.eks. hvor det er avtalt opprettelse av faste utvalg (f.eks. benevnt som IFM-utvalg, UFM-utvalg e.l.) hvor arbeidsgiverrepresentanter og de tillitsvalgte sitter, må det som følge av dannelsen av Akademikerne eventuelt foretas tilsvarende justeringer i partsrepresentasjonen med utgangspunkt i reglene i Hovedavtalens § 9 nr. 1.

I enkelte tilpasningsavtaler er det bestemt at medlemstallet i den enkelte organisasjon pr. en bestemt dato legges til grunn for partsrett frem til en bestemt dato (som f.eks. i tilpasnings-avtale for Statens vegvesen, der det er fastsatt at medlemstallet pr. 1.1.1999 legges til grunn for partsrett frem til 31.12.1999). Slike ordninger kan for øvrig ikke være til hinder for at spørsmålet om partsrettigheter for Akademikernes medlemsorganisasjoner ut fra prinsippene i Hovedavtalens § 9 nr. 1 vurderes på lik linje med det som legges til grunn når det gjelder partsrettigheter for de øvrige hovedsammenslutningenes primærorganisasjoner.

I de virksomheter hvor det er fastsatt ramme for fastlønte tillitsvalgte etter Hovedavtalens § 33 nr. 3 («innenfor store og/eller vanskelige områder»), har det blitt spørsmål om en omfordeling av rammen som følge av dannelsen av Akademikerne. Det blir normalt et spørsmål om omfordeling i forholdet mellom primærorganisasjonene henholdsvis under AF og Akademikerne. Hvis det oppstår uenighet mellom partene om dette, er ordningen etter § 33 nr. 3 at saken avgjøres av fagdepartementet etter drøftinger med de berørte tjeneste-mannsorganisasjoner.

For øvrig vises til at AAD i samråd med hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag er kommet til at Hovedavtalens § 2 nr. 5 forstås/tolkes slik at det til vanlig bør være en representant fra hver av de berørte hovedsammenslutningene/medlemsforeningene/Norsk Lærerlag i styringsgrupper o.l. i saker som kan få vesentlig betydning for de tilsattes arbeidssituasjon. Dette innebærer at Akademikernes medlemsorganisasjoner normalt må få tiltre eksisterende styringsgrupper o.l. på linje med de øvrige hovedsammenslutningnes medlemsorganisasjoner

Etter fullmakt

Per Engebretsen
Statens personaldirektør

Odd Bøhagen
Avdelingsdirektør

Saksbehandler: Nils Chr. Nilsen tlf. 22 24 48 52